

Kun rinnalla kulkeminen avaa uusia suuntia – kokemuksia työstäni TyöSuomi -hankkeessa

TyöSuomi-hankkeen (ESR+) tavoitteena on tukea ihmisiä, joilla on ollut erilaisia haasteita työllistymisessä, ja auttaa heitä löytämään omannäköisiä väyliä työelämään. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että palveluita kehitetään helpommin saavutettaviksi, työllistymisen tukea vahvistetaan ja tehdään tiivistä yhteistyötä työnantajien sekä muiden tärkeiden verkostojen kanssa kuten oppilaitosten, työllisyyspalveluiden ja eri toimijoiden kanssa, jotka ovat asiakkaan arjessa mukana.

Tässä blogitekstissä keskityn asiakkaiden kanssa tehtyyn työhön.

Asiakastyöni ytimessä on kohtaaminen. TyöSuomi -hankkeessa tapaan asiakkaita kahden kesken, rauhassa ja heidän omassa tahdissaan. Moni tulee tapaamiseen epävarmana, väsyneenä tai yksin kokemustensa kanssa. Jo ensimmäisissä keskusteluissa huomaa, miten paljon merkitsee se, että on yksi turvallinen ihminen, jonka kanssa voi pysähtyä ja puhua omasta elämästä ilman kiirettä.

Hankkeen idea on yksinkertainen: tarjota tilaa ja aikaa pohtia omaa tilannetta ja tulevaisuutta. Käytännössä se tarkoittaa, että minä kuuntelen, olen läsnä ja pyrin luomaan tilanteen, jossa asiakas saa tulla kohdatuksi omilla ehdoillaan.

Keskusteluissa nousee esiin hyvin erilaisia ja usein myös kipeitä kokemuksia. Joku kertoo lapsuuden raskaista muistoista, toinen kiusaamisesta tai ulkopuolisuuden tunteista. Moni puhuu siitä, miten vanhempien tai oma alkoholinkäyttö on vaikuttanut elämään. Toiset taas ovat uupuneet vuosien suorittamiseen, erityisesti ne niin sanotut ”kympin tytöt”, jotka ovat kantaneet vastuuta ja odotuksia pitkään. Vaikka moni on puhunut näistä asioista aiemminkin eri palveluissa, niiden jakaminen turvallisessa ja kiireettömässä ympäristössä voi silti olla voimakas kokemus ja avata uudenlaista ymmärrystä omasta tilanteesta.

Yksi työni koskettavimmista puolista on se, että asiakkaat haluavat tulla tapaamisiin yhä uudelleen. He kertovat, että on helpottavaa, kun on joku, jonka kanssa voi puhua avoimesti ilman pelkoa vähättelystä tai kiireestä. Se, että he palaavat, kertoo siitä, että luottamus on syntynyt ja että yhteinen työskentely koetaan aidosti merkitykselliseksi.

Tapaamiset eivät ole pelkkää keskustelua, vaan myös suunnan etsimistä. Mietimme yhdessä asiakkaan kanssa, mitä hän oikeasti haluaa ja tarvitsee. Tunnistamme vahvuuksia, sanoitamme osaamista ja pohdimme, millaiset vaihtoehdot tuntuvat realistisilta ja innostavilta. Kun tulevaisuudesta uskaltaa puhua ääneen, alkaa syntyä suunnitelmia, jotka vievät askel askeleelta kohti työelämää. Usein tämä tarkoittaa myös sitä, että tutustumme yhdessä erilaisiin vaihtoehtoihin ja keskustelemme niistä asiakkaan näkökulmasta, mikä tuntuu realistiselta, mikä innostavalta ja mikä sopii tämänhetkiseen elämäntilanteeseen. Voisiko polku löytyä koulutuksen kautta, työkokeilun avulla tai erilaisten työtehtävien kokeilemisen kautta? Pohdimme asiakkaan omia voimavaroja ja etsimme sen suunnan, joka tuntuu mahdolliselta juuri nyt, oli se sitten koulutus, työkokeilun kautta työelämään palaaminen tai jokin aivan muu askel eteenpäin. Tavoitteena on löytää polku, joka tuntuu omalta ja jonka suuntaan on helppo ottaa seuraava askel.

En tee tätä työtä yksin. Vahva yhteistyö muun muassa Oma Polku -hankkeen, hanke kumppaneiden, työllisyysalueen ja muiden palveluiden kanssa on tärkeä osa kokonaisuutta. Kun verkosto toimii, asiakkaan polku selkeytyy ja mahdollisuudet avautuvat. Yhdessä tekeminen keventää matkaa ja tuo varmuutta siihen, että oikeita ovia löytyy.

Miksi tämä työ on tärkeää? Siksi, että jokainen ansaitsee tulla kuulluksi. Jokaisella on oikeus löytää oma paikkansa ja rakentaa tulevaisuutensa omista lähtökohdistaan. Joskus yksi turvallinen kohtaaminen riittää muuttamaan suuntaa - ja se on hetki, jonka äärellä olen etuoikeutettu olemaan.

Hankkeeseen kuuluu myös paljon työnantajayhteistyötä: kartoitan työpaikkoja, juttelen työnantajien kanssa heidän tarpeistaan, sparraan heitä erilaisissa työntekijöiden kohtaamiseen liittyvissä tilanteissa ja etsimme yhdessä tapoja muotoilla työtä niin, että se sopii erilaisille tekijöille. Näistä kokemuksista kerron lisää seuraavassa blogissani.

Koulutuskuntayhtymä Tavastia
työelämäkoordinaattori, projektiasiantuntija